

Marianne Aagaard Skovmands prædiken sidste søndag efter helligtrekonger

Taler

Marianne Aagaard Skovmand
Præst

Dato

24. januar 2021

Sted

Vor Frue Kirke, Nyborg

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 17, vers 1-9

Salmer

Tænk, at livet koster livet
Ånd over ånder, kom ned fra det høje
Alle mine kilder skal være hos dig
De dybeste lag i mit hjerte
En rose så jeg skyde

1 Det er sidste søndag i Helligtrekonger i dag – og snart begynder fastetiden. Sådan har kirkeåret sin særlige rytme og gang, som det altid har haft siden kirkens ældste historie. En rytme og gang vi som mennesker trygt kan falde ind i og følge, som ramme for vores liv med Gud og med hinanden.

5

Et andet og gammelt ord for tiden nu er åbenbaringstiden, for det handler om, hvor gud viser sig og på hvilken måde.

10 Sidste søndag var det i et vandkar i Galilæa, hvor vand blev til vin ved en bryllupsfest og i evangeliestykket vi netop har lyttet til får disciplene lov med egne øjne at se – og helt ind i hjertet, tænker jeg – mærke Guds herlighed.

15 Oplevelsen af, at Jesus pludselig står badet i lys – virker både voldsom og omsiggribende på disciplene, – mens de er der på bjerget med deres herre og mester, – ja al den lysfyldte kærlighed de oplever omkring sig, gør, at de vil fastholde øjeblikket – det er Peter der bringer det på banen med sit entrepenante byggeprojekt:

20 ”lad os bygge tre hytter Herre – en til dig en til Moses og en til Elias”. Og i samme nu han siger de ord Peter, føler vi omsorg for ham – for ved vi ikke kun alt for godt, at sådanne øjeblikke af lysfyldt kærlighed får vi aldrig lov at fastholde – de er flygtige vibrerende og lader sig ikke binde.

25 Vi kan hver især tænke tilbage på sådanne øjeblikke af lystfyldt kærlighed i vore liv – lykkelige stunder i barndommen måske – den første gang vi stod med vores nyfødte i armen – eller oplevede det mirakel kærligheden altid er – når den bryder ind og er i vores liv. De øjeblikke får vi ikke lov at binde – og dog bor de hos os i vore hjerter.

30

Det står ingen steder men jeg har altid tænkt det sådan, at det må være i den allertidligste morgenstund ja netop i gryende solopgang, at forklarelsen på bjerget finder sted – at den sol som oplyser Jesu ansigt netop er solopgangen. Født på ny af morgenrøden lyser den solen på Jesu ansigt – oplyser ham

35 forklarer ham.

Forklarelse der jo vel og mærke først og fremmest et religiøst ord – selvom vi også kan bruge det i dagligtale – er noget forklaret et ansigt en følelse hviler der altid noget særligt noget lysfyldt over det.

40

Solopgangen fra det høje kaldes Jesus andetsteds. Mens han endnu er spæd synger den gamle Zacharias det om ham i sin lovsang.

I dette særlige lys finder mødet med Moses og Elias sted. Og Gud Jesu far taler
45 og disciplene hører hans stemme – gennem den lysfyldte sky, lyder hans ord om Jesus: Det er min elskede søn i ham har jeg velbehag. Hør ham!

Højstemt tænker I måske – men er der i grunden noget mere højstemt end en solopgang – og så på et bjerg – hvor man nærmere himlen får lov at se det hele
50 oppefra – med alt det overskud der nu ligger i det.

Dér i morgenlys fødes alt på ny. Majestætiske bjergvægge ikklædes gyldne og røde farver og deres uendelige og urgamle formationer næsten vibrerer. Som når man drejer på et gammeldags kaleideoskop, træder nye mønstre og farver frem.

55 Skabelsens morgen kan det føles som.

For mange år siden oplevede jeg netop sådan en solopgang på selveste Sinaibjerget. Bjerget, hvor Gud viser sig for Moses og giver ham loven der fra tavlerne af sten skrives ind i folkets hjerter.

60

Vi havde overnattet i et gæstehus til klosteret og stod op midt om natten. Det

65 var i marts og i bidende kulde vandrede vi søvndrukne op ad de små og slyngende stier og nåede heldigvis frem i tide – og fik lov at se dagen fødes på ny dette helt særlige sted.

70 Som sagt ved vi ikke om det virkelig har været sådan for Jesus og hans lille rejseselskab, at også de er stået op midt op natten og vandret afsted sammen netop for at opleve solopgang fra højeste sted. Muligheden foreligger.

Både Markus-, Lukas- og Mathæusevangeliet har beretningen om forklarelsen på bjerget med og det fortæller os, at den har været vigtig for de første kristne at få fortalt.

75 De fortæller den overraskende enslydende med den lille nuance, at en af evangelisterne Lukas følger til, at Jesus beder.

Så forklarelsen – lysbadet – mødet med de to gamle Moses og Elias – finder sted i et bønseøjeblik.

80 Ikke mere end det ingen ord om hvordan Jesus beder – Fadervor måske –eller den urgamle jødiske bøn oseh shalom som vi hørte melodien til spillet ved gudstjenesten begyndelse i dag: Oseh shalom – skab fred.

85 Betyder det nu noget, kunne vi spørge, at det som finder sted, foregår på et bjerg. Bibelske bjerge handler og det har I sikkert for længst regnet ud, imidlertid ikke kun om udsigt, men også om indsigt. Selvindsigt kunne vi sige: Hvorfor er jeg her? Hvad er meningen med mit liv? Er jeg overhovedet værd at elske, når jeg kan føle, at tilværelsen går i stumper og stykker. For at der både er op- og nedture hører med i et hvert menneskeliv.

95 Den byzantinske ikonmaler Feofan Greks giver alle elementerne lige meget vægt i sin ikon over forklarelsen. Nederst til venstre bevæger Jesus sig med sine disciple op ad bjerget, Han går forrest, men med hovedet vendt mod disciplene, det er læreren, der viser eleverne vej op.

100 Øverst ses lysekspllosionen i selve forklarelsen og nedenfor til højre i ikonen går de nu ned ad bjerget igen. Turen op ad bjerget, selve forklarelsen og turen ned igen fylder lige meget i billedet. Det er ikke kun det store og særlige lysfyldte øjeblik, hvor Jesu ansigt stråler som solen, som er i fokus, men også turen dertil

og derfra.

105 Der er en lille fortælling som jeg ikke ved, præcis hvor stammer fra, men den handler om en ung kvinde, der var udsendt som missionær til en ø i Stillehavet, hvor hun underviste børn. En dag medbringer en dreng, som hun var særligt knyttet til, en gave til hende. Det viste sig at være en udsøgt muslingeskal.

110 Hun vidste, at den slags kun fandtes langt derfra og udbrød forbavset: Du har jo gået langt for at finde den flotte og særlige gave til mig. Drengen stak hende sit bredeste smil og sagde: Jamen lærer – vejen jeg gik, alle de mange skridt er netop en del af gaven til dig.

115 Og på samme måde er det i vores liv op- og nedturene både dér, hvor vi føler vi kæmpede os op ad bjerget og dér, hvor skridtene var lette og glædesfyldte, nu hvor det gik nedad og let – hører med – sammen med de lysfyldte særlige glædesstunder – øverst oppe på bjergtoppen. Alt sammen hvert eneste skridt de lette og de tunge er en del af gaven af det at være menneske og leve sit liv med Gud og med hinanden.

120 Ved præsidentindsættelsen i onsdags i Washington DC trådte en ung, men livsklog kvinde ind i alverdens hjerter. I sit digt - Bjerget vi bestiger – The hill we climb – taler hun Amanda Gorman for mig at se ikke kun om demokratiske værdier, men også om forklarelsens lys. Og der er altid lys, lød den unge kvindes ord, der er altid lys, hvis bare vi har modet til at se det – og der er altid lys når bare vi har mod nok til at være det.

Så vi er altså hinandens lys i denne verden. Så er det sagt.

130 ”Du skal aldrig dyrke din ager således at du glemmer at dyrke din sjæl” hedder det et sted. Der skal være en balance – og huset her Nyborg Kirke, hvor vi sender gudstjenesten fra i dag, og alle de andre huse eller kirker som fra gammel tid ligger spredt ud i landskabet og mange gange er de netop placeret højt i landskabet - for at minde os om det – den balance – men det budskab og den fred som møder os her – er måske lidt ude af trit for ikke at sige i skærende kontrast til os moderne menneske og vores måde at forstå os selv og verden på.

For budskabet her i Guds hus er jo, at han ikke er en, som vi skal trække os selv op ved hårene for at finde frem til eller blive gode nok til. Nej han møder os

Gud lige her og nu og som dem vi er – ikke som en tyndere, smartere og mere veltrænet udgave af os selv – eller en der har været på flere kurser eller først lige skal blive bedre til at sige fra.

145 Den djævel – ja hele præstationsræset – må vi godt her i vores gudstjeneste, hvor vi er sammen men hver for sig lade blive udenfor – og læne os tilbage trække vejret dybt og få skuldrene ned – og lytte og mærke Guds ord slå rod i os. Der er en lille enkel bøn fra den norske salmebog som på smukkeste vis udtrykker dette:

150

Jeg knæler Gud og mærker at jeg bor i mig selv.

Fylder min krop fra tærne til issen, fra håndfladerne og ind i hjertet.

155 Du har givet mig Gud en krop at bo og være levende med

Og tanker og følelser at fylde kroppen med.

De kriblende gode følelser og de svære,

160

De lette tanker og de tunge.

Hjælp med mig at være glad for alt hvad jeg har fået.

165 Hjælp mig med at holde lyset i mine øjne brændende varmt af liv.

Smukkere og enklere kan det næsten ikke siges. Behøver vi at bede om mere... for os selv og for hinanden.

170 Og troen – ja hvad med den – vi ved jo om den allerede, at den kan flytte bjerge. Det ældgamle, men nyfundne Thomasevangelium forklarer det sådan her:

Hvor to slutter fred med hinanden i det samme hus, skal de sige til bjerget: Flyt dig og det skal flytte sig!

175

Det er stærke og vise ord – der viser hen til, hvor forvandlet ja forklaret alt kan blive, når freden efter uvenskab atter sænker sig og man kan mødes i en omfavelse en fremstrakt hånd eller et tilgivende blik.

180

Hvor to slutter fred med hinanden, skal de sige til bjerget flyt dig og det skal flytte sig!

Oseh shalom – Amen.

185

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

190

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Sidste søndag efter helligtrekonger

195

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-aagaard-skovmands-praediken-sidste-sondag-efter-helligtrekonger>

200

205

210

215